Anul LXVII. Sibiu, Sâmbătă 26 Iulie 1919 Nr. 71.

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:
Pe un an **60** coroane. — Pe șase luni **30** coroane. — Pe trei luni **15** coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Corespondențele
să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială
Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Însemnări

Viață nouă școlară

La intrarea în vremea păcii, atenția cârmuitorilor statului nostru se îndreaptă asupra instituției, de unde au să răsară viitorii eroi, *sau viitorii* criminali, — *după cum îș împlinesc datoria persoanele acelea care, acasă și în școală, poartă sarcina frumoasă și spinoasă de crescători.*

Zicem acasă *și în școală; căci* familia *e datoare a sprijini munca școalei, și a nu dărâma binele ce se clădește acolo cu nu puțină jertfă.*

Fără să fie cineva pedagog iscusit, va înțelege totuș, că învățătorul și profesorul, dacă nu se impun tinerimii atât prin cunoștințele lor, cât și prin modul de viață afară de pereții școalei, formează o pacoste și nenoroc pentru mințile primitoare, ce li s'au încredințat spre a le desvolta și desăvârși.

Dar, cunoștințele generale de creștere, cu o conduită ireproșabilă, se cer și dela părinții copiilor.

Crescătorul, pentru a sluji ca ideal pentru viitorul cetățean, are să fie deplin moral, exact în împlinirea datoriilor și om vrednic de încrederea primită, — și nu mai ales iubitor de forme deșarte exterioare și de preocupări goale de înțeles.

Pedagogul luminat va fi urzitorul unor puteri harnice și conștiente, cu duh de inițiativă și cu gândire neatârnată.

Crescătorul adevărat știe și caută să ajute școlarii în lucrarea lor obositoare și îi face să simtească plăcere și bucurie, pe lângă toată truda depusă pentru a birui greutățile cărții.

Crescătorul leneș sau neștiutor face pe elevi să se bucure mai ales atunci, când ei scapă de învățătură: acestor elevi li s'a făcut urâtă cartea; ajunși în viața publică nici nu citesc absolut nimic, afară doar de gazete cu știri mărunte sau senzaționale.

Eată cam ce fel de servicii, bune și rele, au să aducă aceia, cărora li se încredințează creșterea copiilor noștri.

Răspunderea cade firește asupra crescătorilor; — dar cade și asupra organelor, care astăzi, când ni-a răsărit alt soare, au luat asupra lor sarcina de-a alege și a institui puterile didactice în școalele, ce ni s'au deschis în condiții atât de fericite. (x)

Sinod arhidiecezan extraordinar

Ședința II

Ședința se deschide la 5 ore după ameazi.

Se cetește protocolul ședinței I și se autentică.

La ordinea zilei urmează comisiunea organisătoare. Raportorul aceleia, deputatul Dr. Aurel Vlad, referează asupra actului consistorial în afacerea nouei episcopii cu reședința în Cluj, și a alegerei consistorului pentru acea episcopie.

La chestiunea aceasta vorbesc deputații Dr. Nicolae Bălan și Dr. Ioan Fruma, apoi se încheie desbaterea și se primește propunerea Comisiunei cu unanimitate, enunciându-se următorul conclus:

1. Sinodul alege în sesiunea aceasta un consistor cu sediul în Cluj, constând din 27 membri, conform dispozițiunilor statutului organic. In fruntea acestuia până la alegerea episcopului alege un președinte din cler.

Consistorul acesta conform conclusului congresual Nr. 90 din 1903 este întru toate coordinat consistorului din Sibiu. (Analogia Arad-Oradea-Mare).

2. Consistorul ales se constitue sub presidiul președintelui și își începe activitatea la 1 Octomvrie 1919 st. nou.

3. Iurisdicțiunea acestui consistor se estinde asupra celor 12 protopopiate specificate în conclusul congresual Nr. 67 din 1909 cum și asupra celor 10 parohii dela Târnava, cari cu 1 Ianuarie 1920 trec la protopopiatul Mureș-Oșorheiului. (Conclusul sinodal din 1901 Nr. 59.)

4. Asesorii aleși în Cluj nu pot fi în acelaș timp și asesori la consistorul arhidiecezan, și au să se declare în termin de 3 luni pentru care loc optează, ca să se poată face întregirile necesare prin sinodul proxim. (Conclusul congresual Nr. 90 1903.)

Intru cât sinodul ar alege deprește-dinte al consiliului din Cluj, un asesor ordinar din senatul bisericesc arhidiecezan, postul acestuia nu se întregește, ci rămâne reservat pe seama celui ales până după alegerea de episcop în nou înființânda episcopie a Clujului.

5. Președintele consistorului din Cluj, asesorii referenți, pe cari îi va alege acest consistor în ședință plenară, secretarul, jurisconsultul, personalul oficiului de cassă și de manipulație etc., primesc salariele lor din fondul general administrativ până la 1 Ianuarie 1920, și eventual și mai departe, până ce nu urmează împărțirea și predarea fondurilor divisibile și a cuotelor din fondurile nedivisibile.

Proiectul de împărțire a fondurilor are să se facă prin o comisiune esmisă din partea consistoarelor interesate dintre membrii consistorului arhidiecezan și dintre cei ai consistorului din Cluj, care comisiune va presenta elaboratul său sinodului proxim spre decidere finală.

6. Salariile funcționarilor dela consistorul din Cluj, nu pot fi mai mici ca a celor din arhidiecezã, dar cu considerare la prețul cvartirelor din Cluj, — funcționarii dela Cluj vor avea cel puțin cu 10% mai mult la banii de cvartir după salarul fundamental, decât cei din arhidiecezã.

7. Consistorul din Cluj este autorizat a alege însuși referenții salarisați, în fiecare senat câte unul, dintre asesorii onorari, ori din alte persoane apte, fie în cale de concurs, fie din persoanele cunoscute cu aptitudini, — în mod provisor, — având a presenta sinodului proxim raport.

Toți asesorii și funcționarii aleși pentru consistorul din Cluj, sânt considerați de funcționari provisori, așa încât sinodul nou înființându-se episcopii a Clujului va avea dreptul să-și aleagă independent organele sale.

8. Spesele cu transportarea arhivei, cassa de fier, a mobiliarului și spesele de permutare ale președintelui le supoartă, și anticipează consistorul arhidiecezan, care va da pentru acest scop deocamdată din fondul general 100.000 coroane pelângă socoteală ulterioră.

9. Bugetul ordinar prezentat de ancheta dela Cluj cu întrate 199.000 cor. și ieșite 198.600 cor. se aprobă.

Aceeaș comisiune prin acelaș referent raportează asupra actului consistorial Nr. 4912/1919, din 6 Iulie 1919, cu care se înaintează adresa protopresbiterului Grigoriu Pletosu din Bistrița, că reflectează, să fie ales asesor consistorial în senatul bisericesc al consistorului eparhiei Clujului.

Se ia act.

Acelaș raportor referează asupra actului consistorial Nr. 4946/919, din 6 Iulie 1919, cu care se înaintează protestul clerului și poporului din tractul Ungurașului față de conclusul sinodului arhidiecezan luat în sesiunea ordinară din anul curent în afacerea vicariatului arhiepiscopesc.

Peste acel act se trece la ordinea zilei.

Urmează la ordinea zilei alegerea consistorului pentru dieceza cea nouă. Se alege comisiunea de scrutiniu în persoana deputaţilor Lazar Triteanu şi Dr. Octavian Sglimbea. Pentru facerea de combinări, şedinţa se suspinde pe 10 minute.

După redeschiderea şedinţei, se pune la ordine alegerea asesorilor pentru Consistorul din Cluj.

Se declară aleşi de asesori:

a. In senatul bisericesc: Dr. Ioan Lupaş, Vasile Duma, Vasilie Gan, Gregoriu Pletosu, Tullliu Roşescu, Iovian Mureşianu, Petru Popoviciu, Ioan Iliescu şi Simeon Ciuca.

b. In senatul şcolar: Dr. Onisifor Ghibu, Dr. Sebastian Stanca, Aurel Munteanu, Dr. Sextil Puşcariu, Nicolae Bogdan, Dr. Ioan Mateiu, Dr. Georgiu Vilt, Dr. Valeriu Moldovanu, şi Dr. Vasilie Pahone.

c. In senatul epitropesc. Pompeiu Moruşca, Zaharie Man, Virgil Nistor, Dr. Alexandru Dragomir, Antoniu Mandeal, Iosif Popescu, Dr. Zosim Chirtop, Ioan Herman şi Dr. Gavriil Buzura.

Urmează la ordinea zilei alegerea preşedintelui pentru consistorul din Cluj. La apelul nominal răspund 38 de deputaţi, dintre cari deputaţii *Nicolae Ivan* şi Dr. Pavel Roşca nu votează. Au votat deci 36 deputaţi.

Inainte de a purcede la scrutiniu, deputatul Dr. Pavel Roşca declară, că a înţeles, cumcă la locul acesta este luat în combinaţie şi asesorul consistorial Nicolae Ivan. Şi deoarece în sesiunea ordinară din primăvara acestui an întreg consistorul arhidiecezan a fost pus sub cercetare disciplinară pentru afacerea cu zona culturală, care afacere este încă pendentă, cere, ca să se abstea dela această combinaţiune de preşedinte, şi să se aleagă o altă persoană afară de consistorul arhidiecezan.

Sinodul a trecut peste cerere şi a finalisat alegerea. La scrutiniu se constată că a primit: Nicolae Ivan 29 voturi, Petru Popoviciu 1 vot, Dr. Vasile Saftu 1 vot, iar 5 bile au fost albe.

In temeiul acestui resultat: Se declară ales de preşedinte al consistorului din Cluj asesorul consistorial *Nicolae Ivan.*

Deputatul Nicolae Ivan mulţămind pentru încrederea, cu care a fost onorat, declară că primeşte mandatul sinodului.

Faţă de acest conclus deputatul Dr. Pavel Roşca anunţă vot separat, care se alătură la protocol sub litera C.

Pentru verificarea protocolului din această şedinţă se ia următorul conclus:

Autenticarea se va face prin o comisiune sinodală, constătătoare din deputaţii sinodali aflători în Sibiu, care comisiune se va întruni sub presidiul ordinar în sala de şedinţe a consistorului arhidiecezan în 8/21 Iulie a. c. la ora 11 din zi.

Cu aceasta s'a terminat sesiunea extraordinară a sinodului arhidiecezan seara la 7 ore.

Comunicat oficial

— din 23 Iulie 1919 —

Frontul de ost: Schimb de focuri de armă pe întreg frontul. Bande bolşevice care au încercat să treacă Nistrul la Rogi şi Corzevo, au fost respinse cu pierderi.

Frontul de vest: Luptele continuă aprig pe întreg frontul Tisei.

Marele Cartier General.

Extras din ordonanţa Nr. 21 şi 25

(Modificată)

1. Vor fi consideraţi ca infractori:

a) Acei cari fără rea credinţă, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comenta, în orce chip, ştiri fie adevărate, fie inmaginare, sau păreri relative la operaţiunile de războiu, situaţia şi dislocarea trupelor, dispoziţiunile autorităţilor militare, sau orce chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracţiune se va judeca şi condamna de pretori în prima şi ultima instanţă, cu închisoare până la un an şi cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârşit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de războiu

Program de lucru

VI

Chemarea bisericii a fost totdeauna să ridice cultura în popor. Cultura o poate cultiva, o poate lăţi în sinul poporului numai un cler luminat. Avem deci sfânta chemare să purtăm grijă de creşterea, de cultivarea clerului nostru.

Cultivarea clerului să meargă paralel, pe acelaş nivel, şi cu acele mijloace, cu care se face cultivarea tuturor cetăţenilor patriei.

Vom îngriji deci de institutele chemate a creşte clerul.

In special vom stărui din toate puterile, ca la universitatea românească din Cluj să se înfiinţeze facultatea teologică, unde să ne creştem clerul înalt.

Seminariile actuale să le susţinem în stare bună, să le provedem cu internat, unde elevii să aibă gratuit pe lângă instrucţiune şi locuinţă şi întreagă provederea cu cele necesare.

Suprema autoritate bisericească din arhidieceza noastră, corporaţiunea legislativă a bisericii noastre, sinodul arhidiecesan din sesiunea ordinară a anului acestuia sub Nr. 67 a adus următoarea hotărâre:

Având în vedere necesitatea de a ridica nivelul culturii clerului bisericii noastre, bine ştiind, că numai un cler cult poate representa astăzi cu succes idea creştină, şi-şi poate îndeplini cu folos măreaţa sa chemare în mijlocul poporului;

Având în vedere, că în mijlocul atâtor confesiuni cu preoţi bine cualificaţi clerul bisericii noastre numai având pregătire academică şi la acelaş nivel cu celelalţi intelectuali ai noştri, îş va putea ţinea prestigiul înnălţat în mijlocul societăţii;

Având în vedere, ca organisarea învăţământului superior pentru noi românii de dincoace de Carpaţi numai atunci va fi completă, că proiectata universitate românească din Cluj numai atunci va fi cu adevărat o «*universitas litterarum*», dacă va fi representată în cuprinsul ei şi ramura ştiinţelor teologice bisericeşti, care formează începutul literaturii şi al ştiinţei româneşti:

Sinodul însărcinează consistorul arhidiecezan, ca să intervină la consiliul dirigent pentru a se înfiinţa în organismul universităţii, ce se va deschide în Cluj, îndată la început şi o facultate teologică ortodoxă.

Acest mandat al sinodului nostru arhidiecezan este cea mai legitimă dorinţă a bisericii noastre. Şi până acuma am căutat să ţinem în cele ale culturii cu spiritul timpului, cu celelalte confesiuni, favorizate de soarte cu guverne cari aveau şi pricepere, şi inimă caldă pentru interesele bisericiilor privilegiate din statul vechi ungar. La universităţile din Ungaria noi ortodoxii nu am avut facultate teologică, unde să ne creştem clerul nostru. Alergat-am deci la universităţi străine, de unde a cules tinerimea, junimea noastră, ştiinţă şi învăţătură, cum culege albina mierea din floare. Incepând dela George Lazar, care a făcut studii teologice la universitatea din Viena, junimea noastră a alergat până pe timpul lui Şaguna la facultatea teologică dela universitatea din Viena, şi de acolo a adus ştiinţă fundamentală teologică. Pe timpul lui Şaguna, şi până în era mitropolitului Meţianu, tinerii absolvenţi ai teologiei noastre continuau a cerceta universităţile din Germania, luând lecţii dela profesori cu nume la facultăţile de teologie protestante. In timpul din urmă tinerii noştri au primit cultura cuviincioasă la universitatea din Cernăuţi, — şi dorul după cultură temeinică totdeauna a fost cald în inima clerului nostru.

Acuma că bunul Dumnezeu ne-a pus pe toţi la un loc în România Mare, şi ne-a făcut pe toţi fii buni ai unei mame iubitoare, azi, când statul nu mai are copii maşteri, azi când în Cluj avem universitatea noastră, cerem cu insistenţă, ca să se organiseze facultatea teologică ortodoxă română, întocmită după toate rânduielile.

In direcţiunea aceasta cerem măsuri de urgenţă.

In toamna aceasta se va organisa şi consistorul ortodox român din Cluj, se va organisa noua episcopie ortodoxă română, în fruntea diecezei se va aşeza arhiereul dorit de toată suflarea română, şi se va organisa şi facultatea teologică ortodoxă în buna înţelegere cu autoritatea bisericească.

Credinţa noastră este, că se va face un internat la acea facultate şi se vor lua toate dispoziţiunile, ca elevii acelui institut să easă bine pregătiţi şi în cele ale teologiei practice, şi în ale ritualului.

Dând astfel o cultură înaltă clerului pe o scară cu celalalt tineret al nostru, am ajuns la starea normală dorită de părinţii noştri, stare de care noi preoţimea actuală n'am avut parte.

Seminariile actuale le vom desvolta mai departe spre a ne creşte clerul de mir, de rând pentru trebuinţele sufleteşti ale poporului. Dacă va fi trebuinţă le vom mai înmulţi, vom stărui ca şi în aceste să fie gratuită atât instrucţiunea, cât şi întreţinerea întreagă. Spre scopul acesta vom cere subvenţiuni dela guvernul ţării, căci tot ce facem pentru biserică, facem pentru popor, facem pentru stat, dăm cetăţeni morali, cinstiţi şi cu frica lui Dumnezeu, susţinem ce am moştenit dela părinţii noştri, dela moşii şi strămoşii noştri.

In tinereţele mele din catehismul cel bogat am învăţat ce au învăţat părinţii noştri: «*Să fim creştini buni, şi oameni de omenie*».

In spiritul acesta ne vom creşte noi tinerimea la seminariile noastre, în facultăţile dela universităţi, şi statul va avea cetăţeni crescuţi de biserică: creştini buni şi oameni de omenie.

Cinstea şi omenia, caractere oţelite, oameni morali, oameni cu frica lui Dumnezeu, şi cu ruşine de oameni, oameni sănătoşi şi întregi, oameni de aceştia voim să dăm statului nostru. Oameni, cari să aibă înaintea ochilor cuvintele psalmistului: «*Iubit-am dreptatea şi am urât fărădelegea*».

Nici odată nu s'a simţit mai tare necesitatea, de a se da tineretului educaţiunea religioasă morală ca şi în zilele noastre cu atâtea curente bolnăvicioase. Influenţa bisericii trebue asigurată la creşterea fiitorilor cetăţeni.

Destrăbălarea, anarhia, care s'a deslănţuit aici la noi în Ungaria tocmai acuma în zilele noastre, scenele barbare, lipsite de frica de Dumnezeu, despre cari cetim şi auzim zi de zi, toate acestea vorbesc lămurit şi ne spun că unde nu este frică de Dumnezeu, unde nu este cinste, unde nu este omenie, unde nu este moralitate, acolo se ridică la suprafaţă animalul din om, şi omul poate devenì cea mai periculoasă bestie.

Un cler luminat, creat sub soarele cald al libertăţilor din statul român, sub influenţa bisericii şi în spiritul Evangeliei blândului Nazarinean, un asemenea cler va conduce poporul nostru pe calea părinţilor lui.

Moartea unui erou

Dacia scrie despre generalul *Ieremia Grigorescu*: Cu el coboară în adâncul ţărânii un suflet aspru de oştean, de o energie ofensivă extraordinară.

Marele merit al generalului era încrederea neclintită în sine şi sângele rece în mijlocul pericolelor, însuşiri decisive pentru ridicarea la cel mai înalt nivel a moralului trupelor de sub comanda sa.

Fiind înzestrat cu o rară putere de iniţiativă, ştia să facă faţă la timp orcărei situaţii.

Ordinele lui scurte şi fulgerătoare se înfigeau ca forţe vii în inimele oştenilor.

La Oituz, în 1917, în faţa atacurilor groaznice repetate de inimic, înaltul comandant dăduse ordin de retragere. La acest ordin Grigorescu a răspuns cu contra ordin de rezistenţă pe viaţă şi pe moarte. Ordinul de retragere a fost pentru a doua oară dat, şi pentru a doua oară Grigorescu a refuzat să se supue.

Graţie acestei sălbatice tenacităţi, situaţia noastră pe Trotuş a fost salvată. Toate svârcolirile lui Mackensen au căzut nimicite.

Adus mai târziu la Siret, a ştiut să organizeze acea glorioasă rezistenţă dela Mărăşeşti.

Moare în zilele când aliaţii sărbătoresc victoria, şi moare în graniţele României Mari, prin spada lui înfăptuită.

Corpul generalului-erou este depus în biserica Mihai Vodă.

El va fi înmormântat la Mărăşeşti, după propria-i dorinţă.

Iniţiatorii

Lumea e îngrozită, ni se spune, de jaful pe care-l tolerează şi pe care atâtea dintre victime, — mai puţin vrednice de compătimire prin urmare — îl şi indiviază, cu vechi sentiment de admiraţie, faţă de acela care, în politică ori în afaceri, ştie «să se învârtească» şi se dovedeşte «om deştept».

Şi presa, credincioasă icoană a opiniei publice, mai mult decât curagioasă îndreptătoare a aceleiaşi opinii, înseamnă zilnic «descoperirile», care se ţin lanţ dela un capăt al vechiului Regat la celălalt, ba trec dincolo de hotarele desfiinţate şi vădesc în anume dintre fraţii noştri nişte emuli în «deşteptăciune« ai celor de aici.

Şi e o lectură aşa de plăcută, de un palpitant interes, putând înlocui romanul-foileton, care, de mult timp, lâncezeşte şi a pierdut din vechea şi meritata lui popularitate...

Distrându-ne aşa, nu băgăm de samă cu câtă plăcere se colecţionează «descoperirile» de aceia cu cari azi trăim în aceeaş ţară, dar cari n'au şi nu vor să aibă acelaş suflet, — ci dimpotrivă. Anume ziare, chiar de socialism, scris în româneşte, le strâng laolaltă ca lucrul cel mai preţios în momentul de faţă şi pretind astfel a înfăţişa cetitorilor străini icoana României Mari în ce priveşte elementul românesc.

Ceva mai domol, domnilor!

Informatorul din Berlin al «Daciei» ni-a dat dăunăzi aspectul marelui oraş în care se resumă viaţa poporului german. Cea mai neauzită; cea mai cinică etalare de corupţie; toată noapte-i joacă dracii, pe bărbaţi şi pe femei; averi enorme se fac din toate: cetăţile vândute se prefac în «riviere» pentru prostituatele scumpe; nici nu este gând în aceste «capetecupole» de oameni «geniali», decât să stoarcă vieţii toată voluptatea pe care-o poate da. Iar, alături, crapă de foame «proştii» cari merită să rămâie flămânzi, iar, dacă se mişcă, mitralierele trag într'înşii.

Şi aşa a fost în tot timpul războiului. Sodoma nu şi-a luat vacanţă un singur moment. Ba aşa a fost şi înainte de război, cu năvălirea celui mai trivial materialism, şi, de aceea la întrebarea, în Iulie 1914, a cuiva care nu-şi găsise încă drumul, am spus, ca unul care-i cunoşteam: «Aşa cum e azi Germania sub raportul moral, ea nu va putea învinge, cum a învins odată Germania ceealaltă, care avea altă viaţă morală».

Şi cu aceste obiceiuri au fost şi aici. Prin părţile noastre până atunci, până la venirea speculanţilor neutralităţii şi a jupuitorilor războiului, «filotismul» ca lucru rar. Marea întreprindere de escrocherie sfidătoare ei au inaugurat-o, şi, cum «deşdepţi» sânt aici destui, s'a făcut repede şcoală. Şi în doi ani se poate învăţa mult.

Doriţi originea acestor turpitudini? N'o căutaţi în fondul rasei, care e onest şi sfios. Căutaţi-o la ocupanţii de ieri, prefăcuţi în criticii de azi.

Ei sânt inventatorii.

(N. R.) *N. Iorga.*

NOTĂ

Spre a evita ori-şi-ce neînţelegere, aducem la cunoştinţa On. preoţimi, că diferitele articole apărute în «Patria», «Telegraful Român» etc. referitor la adausul de vestminte şi la adausul familiar al preoţilor — nu însemnează că aceste ajutoare *se şi împart deja.* Ele se vor distribui deodată cu congrua pe semestrul II/1919 şi cu ajutorul extraordinar de 900·— cor. pro cvartalul II/1919. Inceperea împărţirii se va semnala în Telegraful Român, îndatăce ne vor sosì asemnatele şi banii trebuincioşi.

Oficiul Cassei arhidiecezane.

FOIŞOARA

2/15 Iulie 1919

Poezia ce urmează a fost rostită la mormântul dela Putna al marelui Voevod Ştefan, în ziua de 2/15 Iulie 1919:

Ştefane, Mărite Doamne, Bune Ştefane-Voevod,
Eată-ţi ear Moldova 'ntreagă, eată 'ntreg al tău norod:
Vin cucernic Moldovenii, flori să-ţi pue pe mormânt,
Şi să-ţi ceară pază sfântă pentru sfântul lor pământ,
Aducând prinos de slavă, mândră ne'ntrecută veste,
Dacia reînviată, Dacia veche din poveste,
Dela Nistru pân' la Tisa şi la Dunărea albastră
E-o moşie, numai una, — şi moşia e a noastră.

Fală tu a românimii, cel mai Mare Voevod,
Pavăză ocrotitoare dunăreanului norod,
Când şivoiul cel prădalnic pângărea întregi pământuri,
Tu în sufletul de mamă ai ştiut trezì avânturi,
Şi din cruce — sprijin unic — simbolul nădăjduirii
Ai făcut pentru popoare semnul sfânt al mântuirii.

Tu ce-ai apărat Credinţa, Sfânt Ştefane Voevod,
Lasă binecuvântarea-ţi pe întregul tău norod,
Fă ca'n vremile de-apururi dragostea să ne adune,
Dă-ne mintea ta, lumină, vitejia-ţi palos dă
Şi iubirea ta de ţară flamură ne'nvins' o fă,
Ca'ntregită să rămâie, pururi mândră, ţara noastră
Dela Nistru pân' la Tisa şi la Dunărea albastră.

Ana Conta Kerembach.

Tinereţe...

S'acu un ceas, s'acu două ceasuri, am văzut-o plimbându-se tot aşa, cu mânile aduse la mijlocul cojocului, de unde trupul păreà frânt înainte. Işi târa opincile a gale, şi în capul bătrân învăluit în broboada neagră păreà a fi amorţit orce alt gând, decât acela d'a nu se depărtà prea mult în sus sau în jos de o anume poartă. Ajungând în dreptul ei, bătrâna mai răreà încă pasul şi aruncà priviri sfioase prin curte; apoi îşi relua mersul tot mai obosit.

Poarta aceasta e tocmai în faţa locuinţei mele, şi aşa, aruncând privirile pe fereastră, tot văd şi ear văd cum baba trece şi ear trece pe dinaintea ei... Şi eată acuma îmi aduc aminte că sânt câteva zile de când am văzut-o de mai multe ori din aceeaş curte cu o cană mare şi alergând după apă într'o curte vecină. Cojocul şi-l ţinea numai cu mâna stângă, dar par'că erà încă şi mai frântă dela mijloc. Un zel mare erà în toate mişcările ei — aşa că acuma îmi ziceam: de ce biata de ea o fi fost gonită dela stăpân? — ba încă poate fără un gologan de răsplată, — căci altfel de ce erà să mai stăruiască acì pe lângă poartă, dacă nu în nădejdea d'a muia inima stăpânilor ca să nu o lase aşa, cerşetoare pe drumuri...

Tocmai toate nu le ghicim însă aşa cum sânt, după câte vedem şi tot aşa nu le-am nimerit nici eu cu închipuirea mea. Povestea bătrânei era alta, şi am aflat-o mai pe urmă.

Acolo, în satul ei dela poalele munţilor, rămăsese de mult singură, în bordeiul trist gata să se năruiască. Nu mai era braţ şi umăr de bărbat, care să mai pună un sprijin, să mai dureze o bârnă. Gardurile desfundate nu mai însemnau decât pe ici pe colo ocolul pustiu; — se risipeau toate şi tot din mai puţin ajungeau traiului pe ducă.

Atunci şi-a adus aminte bătrâna de fata ei dela oraş, plecată cu ani înainte, slujnică la

Impreunarea bisericilor ortodoxe române din regatul român

— Raport făcut congresului preoţimii* —

De Ştefan Meteş.

Biserica noastră ortodoxă e de origine divină, având ca bază a organizaţiunii sale legile bisericeşti sau canoanele.

Atât mijloacele bisericii, cât şi tendinţa ei sânt cu totul de ordin înalt, — şi statul e dator să vie totdeauna în ajutorul bisericii, dar nu cum voeşte el, ci cum cere biserica ca o instituţiune dumnezeească. Durere însă, statul de cele mai multe ori numai în schimbul unui amestec al său în biserică îi dă ajutorul necesar, şi aceasta e un rău pentru stat şi pentru biserică, fiind stăpânită de puterea laică a statului şi influenţată de acesta necontenit, biserica e incapabilă a produce şi susţinea viaţa religioasă curată în credincioşii ei, din cauză că e strămutată de pe terenul ei firesc religios, într'altul străin, adeseori cu tendenţe politice.

Astăzi, când cu ajutorul lui Dumnezeu, a jertfei şi vitejiei armatei româneşti, am isbutit să întemeiem România cea adevărată şi deplină, care a fost în sufletul nostru al tuturora, biserica, cel mai însemnat factor de educaţie morală-religioasă în stat, trebue necondiţionat şi fără zăbavă să-şi recâştige vechile drepturi avute, zentru a putea fi călăuza puternică şi sigură a neamului nostru, pe drumul greu al vieţii pământeşti, îndreptându-ne inima şi fapta spre cele înalte, de unde se coboară ca binecuvântare toată darea şi tot darul dumnezeesc.

Impreunarea bisericilor ortodoxe române din noul regat român, pentru a avea aceeaşi organizaţie, cred că nu e aşa de grea cum pare la aparenţă. În privinţa aceasta avem o veche tradiţie istorică, pe care am uitat-o prea repede în goana noastră lacomă după modernizare.

Am crezut, că tot răul în trecut ni-a venit dela instituţiunile noastre ruginite, care acuma nu mai corespund exigenţelor vremii nouă şi ne-am apucat în hărnicia noastră caracteristică şi am înlăturat cu totul unele instituţiuni din trecut, altele le-am transformat după modelul *celor străine*, cu convingerea împăcată, că nimic nu ne mai stă în cale, ca piedecă, pentru a fi la nivelul cultural al popoarelor din apusul Europei. Şi e timpul suprem, să ne recunoaştem cel puţin astăzi marea greşală, pentru a începe grabnică îndreptare. Cu biserica am făcut aceeaş greşală, ca şi cu alte instituţiuni, modernizând-o mai bine zis «democratizând-o», ca şi cum biserica n'ar fi instituţiunea cea mai democratică din lume, încă dela întemeetorul ei Isus Hristos.

Biserica românească probabil în cele mai vechi timpuri a avut o organizaţie centrală, care mai târziu, prin înfiinţarea celor două principate române s'a divizat, păstrând însă şi mai departe organizaţiunea canonică a bisericii.

Provinciile furate de străini: Bucovina până la 1775 şi Basarabia până la 1812 — retrocedate 3 judeţe în 1856, pentru a fi luate din nou în 1878, — au făcut parte integrantă din organizaţiunea bisericească şi politică a Moldovei, şi astfel o reîntoarcere la biserica adevărată, părăsind fără nici o părere de rău influinţele impuse de străini în decursul unui secol, e cu mult mai uşoară.

Nu e aşa cu biserica românească din Ardeal şi părţile ungureşti, care a fost supusă ungurilor şi necontenit influinţată şi persecutată de biserica latină şi calvină, atacându-i-se însaşi organizaţia ei canonică, pentru a o schimba după cea calvină. Aşa s'a alcătuit un sinod general din protopopi şi preoţi, care alegea, judeca pe vlădicii noştri. Dreptul acesta al sinodului anticanonic n'a fost recunoscut niciodată de mitropoliţii Ţării româneşti, de cari atârnam bisericeşte noi ardelenii, ba vedem pe Domnul şi mitropolitul Ţării româneşti, că protestează în contra judecării Mitropoliţilor din partea sinodului — ca d. e. la Sava Brancovici, — pentrucă n'au «poftit judecată de aiurea». Însaşi alegerea arhiereului ardelean făcută din partea sinodului general nu era recunoscută, numai după ce se făcea o nouă alegere la Târgovişte sau Bucureşti din partea sinodului episcopesc, precum prescriu canoanele bisericeşti.

Erau atunci vremuri grele, şi nu puteam dispune singuri peste soartea noastră; dar fraţii noştri din Ţara românească căutau ca în biserică, după cât permit împrejurările, să se ţină de canoane, ca norme de viaţă pentru această instituţiune, căci altcum se falşifică însuşi spiritul bisericii.

Starea aceasta s'a menţinut până la 1698, când o parte din români se unesc cu Roma, ajungând cu toţii sub stăpânirea cea mai periculoasă, sub cea a Austriei, care numea episcopii noştri după bunul plac al ei.

Legăturile oficioase între biserica românească din Ardeal şi cea din Ţara românească se întrerup pe mai bine de două veacuri. Biserica noastră de aici în tot acest timp a avut să îndure mari şi grele lovituri externe şi interne. Loviturile externe le cunoaşteţi, fiindcă au venit din partea duşmanilor noştri cei mai feroci, din partea ungurilor şi din partea politicei de stat a Austriei.

Societatea şi şcoalele ungureşti din partea întâi a sec. al XIX-lea clocoteau în urma marilor idei răspândite de revoluţiunea franceză. Din toate părţile se asaltau zidurile chinezeşti, care erau între diferite clase sociale şi diferitele naţiuni, — dintre care unele erau stăpânitoare, altele supuse, — pentru a le dărâma, anunţând pretutindeni deviza: egalitate, frăţietate şi libertate. În mijlocul acestei societăţi şi al acestor şcoale ungureşti robite de duhul vremii trăiau şi-şi făceau educaţia mulţi tineri români, cari au ajuns la 1848, şi în evenimentele ce-au urmat după acest an, conducătorii faptici ai poporului românesc din Ardeal şi părţile ungureşti. Spiritul liberal-reformator al acestor fruntaşi s'a manifestat în toate acţiunile lor publice, de care n'a fost cruţată nici biserica, care e de ordin divin, nu ca celelalte instituţiuni pământeşti, care se sfărâmaseră sub ochii lor bucuroşi de o izbândă statornică.

În adunarea naţională din Blaj. la 3 Mai 1848 între altele se cere şi aceasta:

«...Restabilirea Mitropoliei române şi a sinodului general după vechiul drept, în care sinod să fie deputaţi bisericeşti şi mireneşti».

Această provocare la un vechi drept istoric şi apoi şi la dreptul canonic, pe baza cărora biserica românească din Ardeal ar fi fost organizată în sinoade generale cu deputaţi bisericeşti şi mireneşti, n'are nici un temei de adevăr. O astfel de organizaţie lipseşte cu desăvârşire atât în biserica ortodoxă, cât şi cea latină, fiind anticanonică. Intelectualii noştri mireni stând sub presiunea spiritului vremii de atunci, nu voiau nici decum să abandoneze această dorinţă a lor, de a fi şi ei factori hotărâtori în biserică, crezând că prin ei însemnătatea naţională şi morală a bisericii va creşte şi va fi apărată cu mai mult succes în contra atacurilor duşmane.

(Va urma).

* Publicăm acest raport la dorinţa exprimată din cercuri preoţeşti şi fără să ne identificăm cu întreg conţinutul său. *Red.*

---

† Protopopul Constantin Dimian

O telegramă dela prefectul judeţului din Treiscaune, domnul Dr Nicolae Vecerdea, ni-a adus ştirea dureroasă despre moartea protopopului nostru din Treiscaune, *Constantin Dimian.*

Se răresc stejarii neamului din codrul falnic de odinioară. După protopopul Vasilie Dămian, din o margine a arhidiecesei, unde bântuia vântul rece al şovinismului unguresc, tocmai pentru că eram noi românii compacţi din falnicul comitat al Zarandului de odinioară, în scurtă vreme urmează protopopul Constantin Dimian, din altă margine a arhidiecezei noastre, unde asemenea a bântuit cumplit vântul turbat al şovinismului unguresc din causa că românii continuau a se susţinea şi în săcuime, şi nu se lăsau stârpiţi.

Mai ales în timpul acestui războiu, de 5 ani încoace a avut multe de suferit protopopul nostru din săcuime.

Român bun, ortodox în întreagă fiinţa sa, protopopul *Constantin Dimian* trece

---

nişte boieri, cari petrecuseră odată o vară aici în sat... Adică şi-a adus ea aminte şi mai de mult, şi adesea, de Mărioara ei, — dar altfel, cu altfel de dor. Atunci când şi-l împărţeà, dorul, cu omul ei, — cum vorbeau adesea seara, la licărirea tăciunilor de pe cuptor, de fetişcana lor, ce-o mai fi făcând şi cum o fi ducând-o p'acolo, în străini, şi mai cu seamă, când şi cum o să se mai întoarcă aci, acasă... Apoi într'o noapte mosul a rămas aşa, lângă vatră, şi n'a mai zis de atuncea nimica, nici nu s'a mai mişcat până l-au dus colo unde rând pe rând o să se ducă să se odihnească tot satul...

*

A scos bătrâna din fundul unei lăzi o scrisoare, şi s'a dus cu ea la domnul primar să-i scoată de-acolo numărul ăla unde spune că stau boierii la cari slujeşte Mărioara. Domnul primar i-a scos numărul şi i l-a scris pe o bucată de hârtie. A strâns-o bătrâna şi a legat-o în colţul basmalei, la un loc cu bruma de parale ce mai găsise pe acelaş fund de ladă.

Paralele i-au ajuns ca să nimerească până în oraş, ear «număru» ca să dea de urma locuinţei boierilor. Toate le-a găsit cu acest chip, — şi chiar şi pe Marioara; dar nu aşa cum a crezut.

O, Doamne! Cum sânt toate lucrurile în lumea asta altfel de cum ni le închipuim... Şi chiar cele despre care am crede că le-am cunoaşte mai bine, mai cu dinadinsul, şi din fir în păr; — eată până şi copilul pe care l-ai născut, l-ai hrănit, l-ai crescut mare, trup din trupul tău, suflet ţinut în trupşorul acela cu truda zilelor şi nopţilor tale, — ce crezi? e acela pe care ţi l-ai închipuit?...

Cu ce privire străină s'a uitat Mărioara la mama ei, — şi cât de străină i-a apărut Mărioara bătrânei.. Privirea tinerei par'că ziceà: «—Ce ai mai căutat şi tu aici? nu puteai să stai acolo în bordeiul tău?» — Iar a bătrânei: «—Vai, Marioaro, cum te-ai schimbat acî la oraş, — şi la haine şi la păr, — şi la vorbă, şi la ochi...»

Ear prin ochi vorbeşte sufletul, măcar că prin vorbă ai mai putea să ascunzi câte ceva din oglindirea lui... Bătrâna a întors privirea să nu mai vadă ochii aceia, s'a tras într'un colţ şi a stat o vreme acolo... Apoi şi-a luat hotărârea: — «Ce, am venit eu aici să fiu cuiva spre sarcină?... Nu». Şi eat-o alergând, cu un zel friguros, ba să care lemne, ba să aducă apă, — şi numai de una îi părea rău: că nu-i dă Mărioara mai multe porunci de împlinit.

Mărioara nu-i dădeà nici una. Una singură i-ar fi dat, dar nu cutezà. Şi aşa într'o zi i-a zis, ca s'o ducă mai departe:

— Ştii ce, mamă? Boerilor nu le vine la socoteală să te vadă mereu p'aici, prin bucătărie, prin curte. Mi-a spus cucoana să-ţi zic cumva... De, asa sânt boierii...

Nu le vine la socoteală?... Dar ce strica ea? în calea cui sta? Nu era ea acolo de ajutor? Nu aducea apă dela cişmea? Lemnele şi cărbunii din pivniţă? — Cu ce le scotea ea ochii?... Da, da, cu tărănia ei; cu opincile, cu broboada. Acî lumea umblă altfel îmbrăcată. Boierii sânt oameni subţiri...

Şi eat-o atunci furişându-se afară din curte şi bătând strada cât e ziua de lungă. Uliţa e pentru toată lumea, de aici n'are nimeni cum şi de ce s'o alunge...

Până seara umblà aşa, — şi numai atunci când nici cojocu-i alb nu mai făceà pată în întunerecul din curte, se furişà ear, tiptil, şi-şi căutà în bucătărie colţul în care să-şi lase să se răstoarne oasele trudite.

la cele veşnice în timpuri de mari speranţe pentru neamul şi biserica noastră. El, care a gustat până în fund păharul amar al persecuţiunilor din sistemul vechi al erei maghiare, el care vedea cu inima sfâşiată, cum se oprimă conştiinţa credincioşilor noştri ortodoxi şi se falşifică fiinţa lor de român, tocmai acuma trece la cele veşnice, când a venit lumea dreptăţii şi pentru noi ca neam şi biserică. El, care a plâns pe ruinele Sionului nostru, n'a avut parte să vadă cu bucurie învierea lui.

Dumnezeu să-l odihnească în laturea celor drepţi şi împărăţia cerului să-i dăruiască, şi moştean împărăţiei sale să-l arete, pe el, iubitorul de Hristos. Amin.

Liceul de stat „Gheorghe Lazăr" Sibiu

Anunţ şcolar*)

Precum odinioară, întemeietorul şcoalei naţionale române, Gheorghe Lazăr, — al cărui mândru nume în scurtă vreme va împodobi frontispiciul liceului de stat din loc, — în umilele chilioare dela Sf. Sava a dat dovadă neamului său şi lumii întregi, că şi limba românească e capabilă a exprimă şi tâlmăci chiar şi cele mai profunde învăţături şi astfel a pus temelie tare culturii naţionale române, contribuind la reducerea influinţii greceşti de pe acele vremuri, întocmai aşa generaţia noastră de astăzi va trebui să dea dovezi, că scăpând din nefastele lanţuri ale culturii străine, ştie şi se poate avântă la cele mai înalte culmi ale ştiinţii. Spre acest scop va trebui să îmbrăţişeze şi să cultive cu toată căldura sufletului său limba şi cultura românească.

Sânt convis, că îndemnul de acum o sută şi mai bine de ani al propovăduitorului şi deşteptătorului conştiinţii de român şi al însufleţitului apostol al dragostei de limbă, astăzi s'a transformat într'o dorinţă fierbinte de propăşire şi avânt pe toate terenele şi într'o adâncă cinstire a graiului şi scrisului românesc.

Românul de pe aceste plaiuri e bine cunoscut prin dorul său de carte românească şi râvna lui de progres nimica nu ne-o arată mai evident, decât dragostea cu care intelectualii şi ţăranii români din toate părţile îşi trimeteau în timpul de curând expirat fiii lor la şcoalele române din Braşov şi Blaj, disconsiderând cele mai mari jertfe, numai ca să poată înzestra odraslele lor cu cultură curat românească. Astăzi pătura cea mare a neamului nostru e scutită de aceste mari jertfe. Mulţumită lui Dumnezeu şi neîntrecutului dorobanţ român, în apropierea fiecăruia se vor deschide şi şcoale româneşti, bastioane puternice ale culturii noastre naţionale.

Sântem convinşi, că elevii vor alerga din toate părţile, să împopuleze cele dintâi licee româneşti şi astfel vom proba lumii, că românul nu numai vreă, dar ştie să se afirme ca puternic element de cultură pe plaiurile stăpânite acuma de el. Dacă în trecut românul îşi trimiteă copilul să înveţe carte românească în liceele româneşti de pe atunci şi o făcea aceasta cu nenumărate jertfe, cu atât mai mult vor trebui să alerge la şcoala românească toţi râvnitorii de ştiinţă astăzi, când elevilor absolvenţi de licee li se vor deschide neasămănat mai multe şi mai frumoase cariere şi când statul român are trebuinţă de atâţi funcţionari şi intelectuali. —

Spre orientarea celor cari vor să-şi crească copiii lor în spirit românesc, servească următorul anunţ pentru înscrierea la liceul «*Gheorghe Lazăr» din Sibiu*, care cu începerea anului şcolar 1919/20 se va deschide ca liceu complet, cu limba de propunere românească pentru cl. I—VIII.

Inscrierea se va face în zilele de 1—15 August în *localul «Asociaţiunii»*, între orele 10—1 a. m.

In cl. I lic. se vor primi numai elevi, cari au împlinit al 9-lea an de etate şi vor dovedi cu certificate, că au terminat cu succes cl. IV primară, sau vor proba prin examenul de primire, că posed pregătirea legală.

Fiecare elev se va prezentă directorului însoţit de părintele sau tutorul său legal, aducând cu sine toate documentele justificative: certificat şcolar de pe clasa ultimă, cei cari au trecut de 12 ani şi act de naştere şi atestat de revaccinare.

La înscriere fiecare elev va plăti suma de 100 cor., care ulterior se va socoti în taxele ce vor trebui plătite conform cu regulamentul şcolar, care se va publică mai târziu. Dela solvirea acestei sume nimeni nu poate fi dispensat.

Elevii, cari vor trece dela vre-o şcoală civilă la liceu, vor trebui să dea examen de diferenţă din studiile, pe care nu le-au urmat în şcoala civilă.

In diferitele clase ale liceului se vor primi şi fete în calitate de eleve particulare, având îndreptăţirea de-a cercetă toate lecţiile, de-a fi examinate şi de a lucra temele scrise în rând cu ceialalţi elevi ordinari, însă nu vor fi clasificate, ci vor trece la sfârşitul anului obişnuitul examen particular. Legile disciplinare, dispoziţiunile de ordine şcolară şi cele privitoare la începerea anului şcolar, se vor comunică elevilor deodată cu începerea anului.

De asemenea se va publică la timpul său şi conspectul manualelor ce se vor întrebuinţă în anul şcolar viitor. Cu ocaziunea înscrierii se vor da informaţiunile cuvenite cu privire la începerea anului şcolar.

Sibiu, 24 Iulie 1919.

Direcţiunea Liceului.

*) Toate ziarele sânt rugate să reproducă acest anunţ.

In noaptea de Crăciun, — a fost atunci o lună frumoasă, — când m'am întors acasă, târziu, am zărit în curtea de peste drum, pe treptele ce dau în bucătărie, ghemuită jos, în cojocu-i nelipsit, pe baba mea rătăcitoare. M'a cuprins odată o milă sfâşietoare, şi nu m'am putut oprî să nu-i spun o vorbă. M'am apropiat de ea, şi atunci m'a izbit de pe geamul bucătăriei lumină vie de lampă şi sgomot vesel, răzător, de glasuri.

— Ce-i acî, întreb, şi de ce stai dta afară?

— Ce să fie? E fie-mea cu ailantă din vecini şi cu al ei... De, ca de sărbători...

— Bine, dar pe dta te lasă aici, în ger...

— Nu mă lasă, stau eu. Ce să caut? Lasă-i. Lasă-i să petreacă ei... Să se bucure... Că-s tineri...

Ion Gorun.

Vorbe înţelepte

In tot unghiul lumii tot ai a pătimi câte cevaşi.

•

Cade-se să strici desăvârşit prieteşugul cu prietenii ce fără pricină îl strică cu tine.

Regele şi Crucea Roşie Americană

Neamul Românesc publică următoarea scrisoare, adresată de regele nostru, colonelului *Anderson*, şeful misiunii de Cruce roşie americană:

«Numele Crucii Roşii Americane va fi binecuvântat totdeauna în ţara mea. Cu o energie fără saman ea a venit în ajutorul suferinzilor, făcând probă de un devotament şi de o abnegaţie mai presus de orce elogii.

Pretutindeni unde desastrul era mai mare, acolo se găsiă şi Crucea Roşie Americană, pătrunzând în colţurile cele mai depărtate ale ţării, dând ajutor bolnavilor, îmbrăcând pe cei cari n'aveau îmbrăcăminte, hrănind pe cei înfometaţi, aducând îndulcire suferinţilor lor şi o bună stare suferinzilor.

Adresez mulţumirile mele cele mai speciale membrilor misiunii, cari sub direcţia inteligentă a colonelului Anderson, au săvârşit minuni printre populaţia săracă.

Deşi războiul a fost terminat, în loc de a se întoarce la căminurile lor spre a se ocupă de propriile lor interese, văzând miseria pe care ocupaţia a produs-o în ţara noastră, membrii misiunii au rămas printre noi cu mult mai mult decât se convenise la început, spre a nu părăsi opera începută.

Nemuritoare va rămânea printre noi amintirea Crucii Roşii Americane».

Ferdinand.

Ştirile zilei

Pentru biserica Mărăşeşti. Ministerul cultelor şi instrucţiunii a dat lei 180.000 subvenţiune comitetului pentru ridicarea din temelie a unei biserici în *Mărăşeşti*, unde să se strângă şi să se păstreze osemintele vitejilor căzuţi în luptele glorioase din războiul pentru întregirea neamului.

•

Seminarii nouă. Ministrul cultelor şi al instrucţiunii a dispus să se înfiinţeze câte un seminar în oraşele Curtea-de-Argeş, Roman şi Huşi. Aceste seminare vor începe să funcţioneze pe ziua de 1 Septemvrie 1919.

•

Comisiunea pentru organizarea Universităţii din Cluj. Comisiunei universitară numită de Consiliul dirigent din Sibiu, pentru a cerceta lucrările candidaţilor la catedrele vacante dela universitatea din Cluj, se compune din profesorii universitari:

N. Iorga, V. Pârvan (Bucureşti) şi D. Gusti (Iaşi), membri ai Academiei române, pentru facultatea de litere;

L. Mrazec (Bucureşti) P. Poni (Iaşi), Gh. Ţiţeica (Bucureşti) membri ai Academiei, pentru facultatea de ştiinţe;

St. Longinescu (Bucureşti) membru corespondent al Academiei; Toma Stelian (Bucureşti), P. Todorescu (Iaşi), pentru facultatea de drept;

E. Juvara (Bucureşti), M. Manicatide (Iaşi) şi Gh. Marinescu (Bucureşti) membru al Academiei române, pentru facultatea de medicină. Comisiunea şi-a stabilit programul lucrărilor şi s'a împărţit în secţii.

•

Congresul didactic din Iaşi. Comitetul central al Asociaţiunii profesorilor se compune astfel:

Preşedinte Andrei Bârseanu; preşedinte de onoare Petre Poni.

Membri: Onisifor Ghibu (Sibiu), Oatu (Chişinău), dna Botezatu (Bucovina), Dr. Drăgan (Năsăud), Dr. Valeri Seni (Cluj), Dr. Sextil Puşcariu, Dr. P. Roşca (Sibiu), Iuliu Vuia (Banat), Teodor Botez (Arad), Dr. Al. Borza (Blaj), Axente Banciu (Braşov), Pompiliu Dan (Zărneşti), Traian Şuteu (Feleac), şi dşoara Livia Coroianu (Gherla).

In consiliul judiciar au fost aleşi Dr. Lupaş (Sibiu), Petrovici (Lugoj), N. Bălan (Sibiu), Dr. A. Cheţianu (Blaj) D. Lăpădatu (Săliste), I. Simonescu (Iaşi) şi Nanu (Bucureşti).

Sediul Asociaţiei este *Sibiu*. Viitorul congres se va ţinea la Cluj.

•

Pleacă. Până la 31 Iulie 1919 armata sârbă trebue să părăsască *Timişoara* şi teritorul de pe linia Timişoara şi Baziaş. In locul trupelor şi autorităţilor sârbeşti se vor instala cele româneşti. Sârbii, în retragerea lor, — s'ar putea alt fel? — jăfuesc satele şi duc sute de boi şi vaci dela români.

•

Specula. Ziarele franceze aduc ştiri că la Paris se iau măsuri contra speculanţilor: contra acelora care vor, ca acum ori nici odată să se îmbogăţască de pe spinarea bietului ţăran, muncitor, funcţionar.

Cu toate că la Paris nu este aşa de scump ca la noi, totuşi se iau măsuri severe contra păcătoşilor, şi chiar doi deputaţi au propus în camera franceză să se introducă pedeapsa cu moarte acelora cari speculează lumea.

•

Caz de moarte. Domnul şi Doamna Tib. Brediceanu anunţă cu durere, că neuitatul lor fiu, *Traian Tudor*, a răposat în 22 l. c. la băile Ocnei. Rămăşiţele defunctului s'au aşezat în Sibiu în 24 l. c. la ora 3 p. m. din capela cimiterului central la locul de veşnică odihnă.

•

Saşii la prezidentul Consiliului dirigent. Miercuri d. a. s'a prezentat comitetul Consiliului naţional săsesc la dl I. Maniu, pentru a lămuri atitudinea politică a saşilor cu privire la intervenirea lor pe lângă conferenţa de pace.

Reprezentanţii saşi au declarat, că din partea săsească nu s'a adresat Conferenţei de pace nici un fel de *memoriu*, şi că în toate manifestările lor politice saşii n'au alt contact, decât cu autoritatea Consiliului dirigent.

•

Din Budapesta. Un refugiat român din Budapesta, — scrie Românul, — sosind la Arad ne spune, că palatul Gojdu din capitală este prefăcut în cazarmă. Ne mai spune, că biblioteca societăţii universitare *Petru Maior* a fost complet distrusă de bolşevicii unguri. Toate cărţile, adunate cu atâte sârguinţă în curs de generaţii, au fost aduncate în hăzile cu gunoi.

*

Comunicat oficial. In situaţia excepţională, creată prin ruperea contactului cu universităţile ungureşti din Cluj şi din Pesta, o mulţime de profesori şi candidaţi de profesori au fost împedecaţi să treacă examenul pedagogic de capacitate. Resortul Cultelor ţinând seamă de aceastâ împrejurare, învită pe toţi ceice doresc să fie admişi la examenul de capacitate, să-şi înainteze în timp de 8 zile cererile la acest Resort, care va alcătui pentru luna August a. c. o comisiune examinătoare. Inaintea acestei comisiuni vor putea să-şi treacă examenul ultim, toţi cari au fost împedecaţi din motivele amintite mai sus. — *Şeful resortului.*

*

Despărţământul Mociu al Asociaţiunii va ţinea adunarea generală în Mociu în 10 August la ora 3 p. m. Seara va fi dans.

*

Contribuiri. Pentru ridicarea unui monument eroilor căzuţi la Orlat au contribuit:

Col. dnelor Goga, Cioran, Dancăş, Răşinar, ...	Cor.	1000.—
„ dnelor I. Decei şi M. Dancea Gurariului, ...	„	182.—
„ dnei Agârbiceanu, Orlat .	„	975.—
Reun. fem. Gurariului	„	200.—
Col. dnei Z. Comanescu . . .	„	232.50
„ „ E. Tordăşianu . . .	„	83.—
N. N.	„	120.—
Dl Colonel C. Bardoşi . . .	„	100.—
Dl Colonel Mesaroş	„	100.—
Col. dnei preotese S. Roman Tălmăcel	„	500.—
Dela Albina.	„	500.—
Col. dnei Ioana Măcelar, Sibiu	„	1200.—
Din venitul unei petreceri din Sălişte	„	170.—
De mai înainte	„	13.567.40
	Cor.	18.929.90

Sibiu, 18/VII 1919. *Veturia Stroia,* casieră.

*

Din Petrograd. Persoane care au părăsit Petrogradul în ultima săptămână, confirmă ştirea că domneşte acolo cea mai cumplită teroare, pe care a văzut-o vr'odată omenirea. 1800 persoane au fost împuşcate. Un ordin a fost dat ca uzinele de energie electrică şi conductele de apă trebue să fie aruncate în aer după evacuare, şi casele trebue să fie distruse cu tunurile din fortăreaţa Petru şi Pavel. Viaţa este de o scumpete extraordinară. Toţi funcţionari bolşevişti au adunat averi extraordinare. O familie pentru a trăl cât de modest are nevoe de 1200 ruble pe zi. Totul se vinde prin speculatori. O pereche ghete vechi se vând între 2—3 mii ruble. Petrogradul este apărat de o armată bolşevistă de vr'o 200.000 oameni rău instruiţi şi rău hrăniţi.

*

Trenuri la Băile dela Ocna. Intre Sibiu şi Ocna circulează următoarele trenuri:

Tr. 8418	pleacă	din	Sibiu	la	8.20 a. m.
„ 8405	„	„	„	„	2.00 p. m.
„ 8411	„	„	„	„	4.02 „
„ 8472	soseşte	la	„	„	12.04 „
„ 8406	„	„	„	„	3.37 „
„ 8416	„	„	„	„	8.09 „

Pentru aceste trenuri sânt valabile biletele de vecinătate şi biletele de tur-retur.

Dacă cineva voeşte a călători la Ocna şi înapoi cu trenul de *persoane,* este îndatorat a-şi scoate bilet valabil pe distanţa chilometrică 31—40 (bilet de carton), deoarece biletele de vecinătate şi biletele tur-retur pentru tren de persoane nu sânt valabile.

*

«Hiena». A apărut Nr. 13 al revistei de polemică politico-literară: *«Hiena»* redactată de dnii Pamfil *Şeicaru* şi Cezar *Petrescu,* cu un bogat sumar.

Exemplarul 24 pagini cu numeroase ilustraţii costă 50 bani.

*

Două legate. Intru eternizarea memoriei mult regretatului şi iubitului lor fiu *Octavian Henteşiu,* fost stud. în clasa a VII-a gimn. decedat la 14 Decemvrie 1914, părinţii *Ioan Henteşiu,* şeful secţiei orfanale din resortul internelor şi soţia *Elena n. Catona,* întemeiază cu 100 cor. *«Legatul Octavian Henteş pentru ajutorarea copiilor săraci cu daruri de Crăciun»,* din cari plătind 50, restul se achită în rate. Legatul se ataşază la «Fondul I. Vişa», cu aceeaşi menire. — *Elisaveta Duşe n. Opreanu,* lăsând pe patul de moarte Reuniunii 200 cor., administraţi prin soţul decedatei, dl *Nicolae Duşe,* cojocar, cu aceşti bani s'a pus bază la *«Legatul Elisaveta Duşe n. Opreanu pentru ajutorarea copiilor săraci din Amnaş aplicaţi la meserii»,* ce se ataşază la «Fondul Episcopul Nic. Popea pentru masa învăţăcilor meseriaşi». Pentru prinos implorând odihnă lină răposaţilor, exprimă sincere mulţumite: *Vic. Tordăşianu,* prezidentul Reuniunii meseriaşilor din Sibiu.

Comunicat oficial

— din 24 Iulie 1919 —

Frontul de ost: Schimb de focuri de armă şi mitralieră.

Frontul de vest: Inimicul slăbeşte treptat energia sa în atacurile date pe tot frontul Tisei.

Marele Cartier General.

Ordonanţa dată de Resortul alimentării

— Noua recoltă —

1. Produsele agricole din anul 1919 proprii pentru hrana omului se pot folosi numai pentru alimentarea populaţiei. Excepţiuni (pentru fabrici de bere, de spirt, pentru îngrăşare de porci şi de vite etc.) se pot face numai în baza unei hotărâri speciale a Consiliului Dirigent, Resortul Alimentării.

2. Cerealele produse pe un teritor dela 100 jug. catastrale în sus se imobilizează (se pun sub secvestru) la proprietari sau deţinători.

Cerealele produse pe *un teritor mai mic de 100 jug. catastrale sânt libere în comerţ.*

3. Cerealele produse pe un teritor care întrece 100 jug. catastrale, se rechiziţionează.

Cerealele cari sânt scutite de rechiziţionare conform dispoziţiunilor Art. 2 se vor folosi pentru nevoile proprietarului sau deţinătorului. Incât această cantitate nu acopere nevoile unui an întreg, se va întregi după următoarele norme:

Se vor socoti: 1. Pentru fiecare membru al familiei şi pentru fiecare angajat şi servitor al misiei lunar 25 kgr. cereale.

2. Pentru fiecare jugăr catastral 30 kgr. cereale, care să servească pentru hrana muncitorilor agricoli cu ziua.

3. De însămânţare 100 kgr. cereale pentru fiecare jugăr catastral luând de bază întinderea însămânţată în anul 1918 şi 1919.

4. Pentru fiecare porc 200 kgr., pentru purcel 100 kgr. orz.

5. Pentru fiecare cal zilnic 4 kgr. ovăs.

Incât prin reforma agrară se va reduce numărul servitorilor sau întinderea moşiei pentru care s'a rezervat sămânţă, Consiliul Dirigent susţine dreptul de a ridica ulterior diferenţa de cereale dela proprietari sau deţinători.

4. Pentru cerealele rechiziţionate se vor plăti următoarele preţuri: 100 kgr. grâu 120 cor., 100 kgr. secară 110 cor., 100 kgr. orz 110 cor., 100 kgr. ovăs 110 cor., — preţul porumbului se va fixa la timpul său.

In acest preţ sânt calculate şi spesele transportului până la proxima gară.

5. Magaziile publice şi particulare proprii pentru adunarea cerealelor se declară rechiziţionate.

Tot astfel se pot rechiziţiona morile în interesul alimentării publice.

6. In fiecare judeţ şi oraş cu drept de muncipiu se formează o comisiune de aprovizionare compusă din 3 membri, dintre cari unul va fi subprefectul judeţului sau primarul oraşului ca prezident.

Ceilalţi doi membri se numesc de Consiliul dirigent la propunerea prefectului.

Această comisiune care stă sub controlul nemijlocit al prefecţilor va îndeplini toate lucrările de exploatare conform instrucţiunilor speciale care le va primi dela Resortul alimentării.

Administraţia judeţeană şi comunală este îndrumată a executa toate recercările comisionarea ei prin toate mijloacele, care le stau la dispoziţie.

Comisiunea de aprovizionare stă sub ordinele Consiliului Dirigent, Resortul alimentării.

7. Comerţul în mare cu cerealele până la noi dispoziţiuni este interzis. Excepţiuni se fac numai în baza unei hotărâri speciale a Consiiiului Dirigent, Resortul Alimentării.

8. Exportul de alimente de pe teritorul de sub puterea Consiliului Dirigent, este interzis. Excepţiuni se fac numai în baza hotărârei speciale a Consiliului Dirigent, Resortul Alimentării.

9. Orce transport de alimente mai mare de doi saci, care se face pe C. F. R. este legat de permisiune.

Pentru transporturi pe osie nu se cere nici un permis.

Permisiunile în judeţ se dau de către Comisiunea de aprovizionare a respectivului judeţ, afară de judeţ se liberează de către Resortul Comunicaţiilor.

Aprovizionarea populaţiei avizată la cumpărarea cerealelor se va face în baza instrucţiunilor speciale a le Resortului alimentării din cerealele rechiziţionate conform dispoziţiunilor Art. 3. al ordonanţei prezente prin Comisiunile judeţiene de aprovizionare şi în preţul care se va stabili de către Resortul Alimentării.

Se va calcula pentru o persoană lunar 15 kg. făină de pâne.

11. Aprovizionarea populaţiei cu articole de prima necesitate ca zahăr, petrol şi derivate se va face prin Comisiunea de aprovizionare.

12. Comisariatele de alimentare se desfiinţează cu ziua de prima August. Agendele lor pendente trec asupra Comisiunilor de aprovizionare.

13. Or ce abatere de la dispoziţiunile ordonanţei prezente se va pedepsi de către forurile administrative pe lângă rechiziţionarea alimentelor în preţul maximal cu amendă până la 200.000 Cor. şi cu închisoare până la 6 luni.

14. Această ordonanţă intră numai de cât în vigoare.

Şcolare

Se anunţă din Bucureşti:

Pe ziua de 1 Septemvrie va intră în vigoare *descentralizarea învăţământului.*

Chestiunile de administraţie curentă ale şcoalelor *primare, secundare, particulare,* şi *profesionale,* vor trece, dela actuala administraţie centrală, la administraţiile regionale reprezentate prin *inspectoratele de circumscripţii.*

S'au creat 8 circumscripţii, compuse din câte 3—5 judeţe şi anume:

CIRC. I. formată din judeţele: Mehedinţ, Gorj, Dolj şi Vâlcea, cu reşedinţa în *Craiova.*

CIRC. II: Argeş, Muşcel, Oit, Romanaţi, Teleorman, cu reşedinţa *Piteşti.*

CIRC. III: Dâmboviţa, Ilfov, Vlaşca cu reşedinţa *Bucureşti.*

CIRC. IV: Prahova, Buzău, R.-Sărat şi Brăila, cu reşedinţa *Buzău.*

CIRC. V: Putna, Bacău, Neamţ şi Roman, cu reşedinţa în *Bacău.*

CIRC. VI: Covurlui, Tecuci, Tutova, Vaslui, şi Fălciu cu reşedinţa în *Galaţi.*

CIRC. VII: Iaşi, Suceava, Botoşani şi Dorohoi, cu reşedinţa în *Iaşi.*

CIRC. VIII. Dobrogea şi Ialomiţa, cu reşedinţa în *Constanţa.*

Fiecare circumscripţie e condusă de un *inspector secundar,* care este şeful circumscripţiei şi de *doi inspectori primari.*

Atribuţiunile lor nu sânt numai de control, ci şi de administraţie propriu zisă ca: numiri de supliinitori, concedii, ordonanţări de salarii,

ţinere de state personale, numiri de comisiuni de examene particulare, aplicarea de mici pedepse disciplinare şi altele.

Pentru chestiuni importante, se adaugă un comitet consultativ regional alcătuit din reprezentanţi ai directorului şi ai corpului didactic al circumscripţiei.

Păţania unui bolşevic

Sfatul Ţării povesteşte:

La *Casa Noastră* din Chişinău aşteptau vre-o zece ţărani. Veniseră pentru nişte bucluciuri cu pământul şi doreau să grăească cu dl Halippa, preşedintele «Casei Noastre».

Intâmplându-mă şi eu pe acolo, am legat vorba cu dânşii întrebându-i din ce sat sânt, ce mai este pela dânşii, cum îs sămănăturile, şi pe cine aşteaptă.

— «Ea, avem oleacă di treabă cu Domnu Alipă pintru pomânt, şi i-am mai grăi noi şi dispri alti nevoi».

— Dar ce nevoi grele v'au făcut să veniţi tocmai la Chişinău?

Un ţăran s'apropie de mine, ca să poată grăi încet:

— «Am făcut şi noi o poznă. *Am ucis un bolşăvic*; da' nu ni-o fost cu voia să-l omorâm, numa să-l batim oleacă. Tot vinea prin sat şi, ba ni îndemna la zurbavă, ba ni fură caii; unui gospodar i-o parşăvit casa când era omu dus cu cărătură la târg. Mă rog, nu era chip să să ostoiască sătenii din pricina tălharului ciluia. Aşa că, într'o zi ne-am pus di pândă, şă i-am prins.

Amu ci să vezi 'neata?

Ne am apucat şă i-am dat fiecare câte-o palmă, mai mult nu; şă din pricina asta o murit bolşăvicu acolo pi loc.

Di ştiem că-i aşa di sfrijât, ăl lăsam la naiba.

Şi eac' aşa, am întrat în păcat».

— Dar câţi gospodari sânteţi în sat?

— Păi dă, să tot hie ca la v'o patru sute.

— Apoi ce fel de sfrijât era tălharul, dac 'a răbdat el vre-o patru sute de palme ca să moară?

— «Mă rog, asta nu-i treaba noastră câte palme o mâncat el peste tot: *noi i-am dat numai câte una*... Amu am vinit la Domnu Alipă, să videm cum a zice el.»

Am rămas pe deplin convins de raţionamentul ţăranilor, cari se uitau unii la alţii clipind şiret pe sub gene.

Aviz*)

Inscrierea elevelor pentru anul şcolar 1919/20, la *Liceul de fete din Sibiu*, se va face din 1—15 August n. 1919, *în edificiul şcoalei civile de fete a Asociaţiunii* (Str. Şaguna 8.), care a fusionat cu numitul liceu de fete al statului. Cu acest prilej se pot *prenotă elevele şi pentru internatul de fetiţe* al Asociaţiunii pe anul 1919/20, pentru care se va statorî mai târziu *taxa anuală*, după ce se vor cunoaşte mai bine împrejurările.

Liceul de fete se deschide *cu 5 clase* pentru acest an şcolar. In clasa I a liceului se primesc eleve, care au împlinit vârsta *de 9 ani* şi au absolvat cu succes IV clase primare (elementare sau poporale). In celelalte clase ale liceului se primesc eleve, care au absolvat vre-o clasă corespunzătoare dela vre-o şcoală civilă de fete sau liceu.

La înscriere, elevele au să aducă: *atestatul şcolar de pe anul precedent, extras din matricula botezaţilor ori dela forul civil, şi certificat de revaccinare.* Cu prilejul înscrierii se plăteşte 100 cor. de elevă, pentru taxele şcolare.

Sibiu, 20 Iulie 1919.

Dr. V. Bologa
director.

*) Ziarele române sânt rugate a publică acest aviz.

Calendarul Asociaţiunii pe anul 1919

Revoluţia ce a izbucnit în Ungaria la începutul lunei Noemvrie 1918, a zădărnicit scoaterea la timp a «*Calendarului Asociaţiunii*», aşa cum se plănuise pentru împrejurările obişnuite înainte de revoluţie.

Cursul fericit, ce au luat apoi lucrurile în ţară, marea Adunare Naţională dela Alba-Iulia, unirea noastră cu România şi, apoi, rând pe rând, ocuparea Ardealului din partea Trupelor române, începutul nostru de organizare, în frunte cu Consiliul Dirigent şi în legătură cu evenimentele (întâmplările), ce au urmat zi de zi, — ne-au dat îndemnul să schimbăm din temelie partea aşa numită pentru «*Învăţătură şi petrecere*» a Calendarului şi să o împodobim cu icoane cât mai potrivite noilor împrejurări. Aşa, că acest Calendar, în felul cum se prezintă, este la noi singurul Calendar pe anul 1919, care corăspunde întru toate stării lucrurilor dela sfârşitul anului 1918, când el aveă să fie tipărit şi împărţit.

Prin urmare acest calendar merită să fie cetit de toţi ştiutorii de carte şi apoi păstrat pentru familie, ca o carte, în care sânt însemnate cele mai de seamă întâmplări cu privire la trecutul şi prezentul poporului nostru, în legătură cu schimbările mari ce s'au produs în viaţa naţională.

In calendarul din anul acesta, «Asociaţiunea» dă membrilor săi şi, în genere, poporului nostru mai mult decât un calendar: *o carte* din cele mai folositoare pentru împrejurările de faţă şi viitoare.

Calendarul cuprinde, — afară de partea calendaristică, afacerile cu poşta şi telegraful, taxele şi timbrele, târgurile din Ungaria şi Transilvania, — un material ales, proză şi poezii, dela cei mai de seamă oameni ai noştri, ca: MM. LL. Regele Ferdinand I şi Regina Maria, Miron Costin, Dimitrie Cantemir, Ienăchiţă Văcărescu, Petru Maior, Iancu Văcărescu, Vasile Cârlova, Simeon Bărnuţiu, V. Alexandri, N. Balcescu, Andreiu Murăşan, A. Russo, M. Cogălnicean, O. Goga, Barbu Ştefănescu Delavrancea, G. Coşbuc, Colonel C. Găvănescul ş. a. ş. a., arătând *legăturile sufleteşti între românii din diferitele ţări şi modul, cum s'a înfăptuit măreţul act al unităţii neamului.*

Dintre icoane amintim: ale MM. LL. Regele şi Regina, ale scumpilor noştri morţi: Generalul Drăgălină, George Coşbuc, Barbu Ştefanescu Delavrancea şi Dr Constantin Istrati, mai departe ale unora din şefii noştri de resort, în frunte cu dl Dr Iuliu Maniu şi în fine, ale lui Wilson, Generalul Foch şi Generalul Berthelot.

Din scurtul extras de mai sus se vede, că acest calendar conţine o lectură bogată şi aleasă şi că e înfrumseţat cu 16 chipuri ale unora din persoanele cele mai de seamă, cari au avut şi au rol de căpetenie, parte în viaţa noastră naţională, parte în evenimentele mari ale lumei.

Calendarul se poate procura dela Biroul Asociaţiunii, Str. Şaguna Nr. 6, în Sibiu, cu 2 coroane exemplarul, împreună cu porto poştal; iar pentru recomandaţie 50 fil.

Librăriilor şi altor vânzători se dă rabatul cuvenit.

Ceice au şi alte afaceri la Sibiu, pot ridica direct calendarul dela: Biroul «Asociaţiunii». Sibiu, Str. Şaguna Nr. 6.

Doi băieţi

cu şcoală românească şi deplin sănătoşi se primesc imediat ca elevi în Tipografia arhidiecezană din Sibiu.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Oraşului. Piaţa Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Sâmbătă: *Păianjenul* film detectiv, cu Alvin Neuss.

Duminecă: *Ură şi iubire*, dramă extraordinară, în 5 acte. Film italian din Torino.

Inceputul la ora: 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth.

Sâmbătă şi Duminecă: *Traviata*, în 5 acte cu Clara Kimbal.

Marţi şi Miercuri: *Răsbunarea dincolo de de moarte*, mare film.

Inceputul la ora: 9 seara.

Cărţi şi reviste

Carte de bucate. Cea mai bună carte de bucate a apărut sub titlul de *Poftă Bună*, partea III şi IV, de Zotti Hodoş. Preţul unui exemplar este 5 coroane. Volumele amândouă, cu 10 cor., se pot cere la autoară, în Sibiu, Wintergasse 11, etaj I.

Nr. 259/1919 prot. (183) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învăţător la şcoala confesională gr.-or. rom. din **Sibiu sub. inferior** (jud. Sibiu) se publică concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumente împreunate la acest post sânt:

1. Salar fundamental, din care se va solvi 600 cor. din fondul Universităţii săseşti, 400 cor. din alodiu, 200 cor. din repartiţie dela popor, iar restul dela stat.

2. Locuinţă deplin corespunzătoare, cu grădina aflătoare în curtea şcoalei.

3. 1¾ stângini de lemne de foc.

Invăţătorii instituiţi la acest post sânt obligaţi a ţinea în Dumineci şi sărbători o strană în biserică, a avea cunoştinţe muzicale pentru a instrui un cor bisericesc din băieţii din parohie şi a ţinea şcoală de repetiţie.

Concurenţii sânt poftiţi a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică până la espirarea concursului spre a-şi arăta desteritatea în cântările bisericeşti.

Cererile de concurs provăzute cu toate documentele prescrise sânt a se înainta oficiului protopresbiteral tractual.

Sibiu, din şedinţa comitetului parohial, ţinută la 6/19 Iulie 1919.

Ilie Stanciu
preş.

Nicolae Simtion
1 Epitrop.

Văzut: **Dr. Ioan Stroia**
protopresbiter.

(176) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Leşnic cu filia Dumbrăviţa, din protopresbiteratul Devei, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat. Concursele înzestrate cu documentele cerute sânt a să înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis, iar concurenţii — cu observarea prescriselor regulamentului pentru parohii — se pot înfăţişa înaintea alegătorilor spre a cânta, respective a oficia, cuvânta şi a face cunoştinţă cu poporul.

Deva, 14/27 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiteral al tractului Deva în conţelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter

Nr. 142/1919. (175) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. **Vima mare** din protopresbiteratul Cetății de peatră public concurs cu termin de **30** zile în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coșla B. de congruă.

Concurenții să-și înainteze petițiile de concurs cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu în terminul fixat, și pe lângă observarea restricțiilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii să se prezinte în vr-o sărbătoare în biserica din Vima-mare ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, 31 Mai 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului «Cetatea-de-peatră» în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 311/1919 prot. (178) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr.-ort. română din **Coveș**, protopresbiteratul Agnita, se publică concurs cu termin de **30** zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. 600 cor. salar fundamental plătibil în rate lunare anticipative prin repartiție dela popor

2. Intregirea și cvincvenalele legale dela stat, pe cari le-a avut și fostul învățător I. Bucur.

3. Cuartir natural în edificiul școalei.

La alt cuartir sau relut de cuartir comuna nu se obligă.

4. Grădină prescrisă de lege, în natură.

4. Invățătorul ales ie obligat, a instrua elevii școalei de toate zilele și de repetiție, a cerceta biserica în Dumineci și sărbători cu elevii și a cânta la sf. liturgie.

Cei ce pot forma cor cu elevii sau tinerimea adultă, vor fi preferiți și deosebit remunerați.

Doritorii de a ocupa acest post să-și aștearnă rugările adjustate cu documentele cerute de lege oficiului protopresbiteral în Agnita până la terminul sus indicat, și să se prezinte în vreo Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a face cunoștință cu poporul și a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Agnita, în 2/15 Iulie 1919.

In înțelegere cu cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Localurile oficiilor stăpânirii în Sibiu se găsesc în următoarele străzi:

Prezidentul *Consiliului dirigent*: Strada Schevis 6, et. II.

Resortul de *alimentație* și comunicație Strada Schevis 3 a, et. II.

Resortul *cultelor* și instrucțiunii publice: Strada Poplăcii 7 et. I.

Resortul *agriculturii*: Strada Fabini, pavilionul oițeresc în școala de cadeți, parter.

Resortul de *finanțe*,: Școala cadeților, et. I.

Resortul de *justiție*: Strada Schevis 3-a, et. II.

Res. de *codificare*: Strada Schevis 3-a, et. I.

Res. de *organizare*: Srada Berg 9.

Res. *ocrotirii sociale*: Strada Friedenfels 16, et. I.

Res. de *industrie*: Școala cadeților.

Secretarul de *interne*: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Șeful serviciului de *organizare*: Str. Ciznădiei 4, et. II.

Secretarul pentru *comunicație*: Str. Schevis 3-a, et. II.

Secretarul p. *agricultură*, p. *finanțe*: Școala cadeților, et. II.

Secr. p. *ocrot sociale*: Strada Friedenfels 16, et. I.

Șeful *siguranței*: Strada Schevis 6, parter.

Comanda *Trupelor din Transilvania*: Strada Reissenfels, liceul de stat.

Comanda teritorială, *Secția Organizării* 6—7: Strada Ciznădiei 4, et. I.

Gazeta Oficială: Strada Ciznădiei 4, et. II

Contabilitatea Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, parter.

Secretarii p. *culte și instr. publică*: Strada Poplăcii 7 et. I.

Biroul *Presei*: Strada Schevis 6, parter.

Secretarul p. *interne*: Str. Schevis 6, et.

Res. armatei și siguranței publice, *biroul de informațiuni*: Strada Honterus 17.

Nr. 250/1919 prot. (186) 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători dela școalele confesionale din parohiile **1. Loamnăș, 2. Mohu, 3. Riusadului, 4. Șelimbăr, 5. Șura mare** și 6. **Vurpăr**, protopresbiteratul Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român. —

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:

1. Salarul prescris de lege cu toate adausurile sistemizate, plătibil parte dela parohii, parte din ajutorul de stat asigurat deja pentru fiecare post dela ziua introducerii în oficiu.

2. Cuartir în natură, eventual relutul legal.

3. Șuramare și Șelimberul oferă învățătorului și grădină, și o cantitate oarecare de lemne în natură.

Cel ales este dator a duce Dumineca și în serbători elevii la biserică și a cânta cu ei liturgia, deasemenea are datorința a provedea în școala de repetiție. —

Doritorii a ocupa unul din aceste posturi să-și înainteze în terminul deschis cererile instruite cu documeentele erute (Atestat de botez, Atestatul ultimei clase medii, Diploma de învățător și eventualele atestate de servicii) subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta și în parohie spre a-l cunoaște și poporul.

Sibiu, în 7/20 Iulie 1919.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter

La Librăria arhidiecezană din Sibiu se află spre vânzare:

Cântece

pentru voce și piano de **Emil Monția.**

I.

1. Oltul, poezie de O. Goga.
2. Singur, poezie de O. Goga.
3. Doina, poezie de G. Coșbuc.
4. Reverie (Când amintirile 'n trecut), poezie de Eminescu.

Prețul 3 lei = 6 coroane.

II.

5. Dorurile mele, de O. Goga.
6. Peste vârfuri, de Eminescu.
7. Somnoroasă păsărele, Eminescu.
8. Dupăce atâta vreme, Eminescu.
9. Scumpă dragă lelișoară, .*.

Prețul 5 lei = 10 coroane.

III.

10. Seara de O. Goga.
11. Se bate miezul nopții Eminescu.
12. Strigă lelea din grădină, .*.
13. Lună Lună de Goga.
14. Ploaia cade .*.

Prețul 5 lei = 10 coroane.

:-: Expedată recomandat, porto postal 40 fil. :-:

ANUNȚ

Administrația Băilor din Ocna-Sibiului necesită urgent mai mulți **vizitii** (Kocișî). Informațiuni detaiate se pot lua la Administratorul economic în edificiul Școalei de Cadeți din Sibiu clădirea din curte, parter. (179) 3—3

Biblioteca

„Reuniunei române de agricultură din com. Sibiu"

Nr. 1.	Ținerea vitelor, de E. Brote	K	—·24
„ 2.	Trifoiul, de Eugen Brote	„	—·24
„ 3.	Prăsirea pomilor, de Dem. Comșa	„	—·24
„ 4.	Legea veterinară, de înv. Muntean	„	—·80
„ 5.	Insoțirile de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote	„	1·60
„ 6.	Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu	„	—·70
„ 9.	Poveațe pentru stârpirea gândacilor de Maiu	„	—·10
„ 10.	Darea pe vinuri și favorurile (înlesnirile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii	„	—·—
„ 11.	Poveațe pentru apărarea împotriva gândacilor, cari sfredelesc mugurii	„	—·10
„ 12.	Scurtă povățuire la stârpirea șoarecilor de câmp	„	—·10
„ 13.	Cum să îmblătim orzul de bere	„	—·18
„ 14.	Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nicolau Iosif, învățător	„	—·70
„ 15.	Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cosciuc. Op. premiat. Cu 6 ilustrații în text	„	1·50
„ 16.	Cuvinte de îmbărbătare pentru Serbarea pomilor și a paserilor	„	—·20
„ 17.	Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kerrn	„	—·10
„ 18.	D'ale Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș	„	—·25
19.	Câteva rele încuibate în poporațiunea dela sate de Dr. Ion Bucur, medic	„	—·20
„ 20.	Nimicirea șoarecilor de câmp, îndrumări prelucrate după instrucție ministerială	„	—·20

In „Biblioteca meseriașilor români"

au apărut:

Nr. 1.	A. Kotzebue: Nepotul răsfățat, farsă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Șuluțiu, prelucrată de T. V. Păcățian)	—·60
Nr. 2.	I. Nestroy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca	—·50
Nr. 3.	Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptar pentru începători și pentru ceice voesc a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Barcianu	—·60
Nr. 4.	Ioan Lupean: Bucovanul n'a învățat și umblă la însurat, sau Vlăduțul mamei	—·40
Nr. 5.	Iuliu Crișan: Carierele vieții. Partea I. Carierile economice, industriale și comerciale	—·60
Nr. 6.	Victor Tordășianu: Agoniseala bănească a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu" în timp de 20 ani. Dare de seamă	1·20

Se pot procura dela **Librăria arhidiecezană**, Sibiiu.

Redactor responsabil: Matei Voileanu. Censurat prin: Căpitan Boiu. Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.